

I Introducere

Tradiționalismul este o mișcare literară apărută în perioada interbelică concretizată în jurul revistelor „Înmărmățatoul” și „Viața românească”, care urmărește promovarea tradiției și a specificului național. Tradiționalismul interbelic trăiește în prezent, dar privește spre trecut, desvoltând o poezie a melancoliei, a nostalgiei, fără idealizarea excesivă a trecutului sau a universului rural. Tradiționalismul cuprinde 3 curente: rătăcitorismul, popularismul și gândirismul.

II Cuprins

- încadrare în curent + 2 trăsături

Poezia „Am născut pe vremuri”, scrisă de Ion Biliuț, face parte din volumul „Pe Argeș în sus”, publicat în 1923, volum care marchează a doua etapă de creație a autorului, etapa tradiționalistă și urmează primei pe tema trecerii timpului. Textul aparține tradiționalismului prin idealizarea trecutului, prin universul rural, prin prezenta elementelor religioase și prin imaginea casei părintești.

O primă trăsătură tradiționalistă o constituie valorificarea trecutului prin procedul evocării. Planul trecutului este reprezentat de povestea de dragoste a bunicii, care oferă context pentru povestea de dragoste a nepotului. Amintirile și imaginea vizuală „stereofotografii” conturează procesul de înlocuire a trecutului, portretele fiind singurele care păstrează imaginile de odinioară ale strămoșilor. Versul „Părinți sălăvășici și poartă și zăvor” sugerează trecerea timpului, deșeurile,

starea de pătrundere a locuinței strămoșilor, dar și ideea de spațiu izol^{at}_{at} și accesibil numai urmășului, care poate revizui trecutul.

O altă trăsătură a acestui curent literar, recunoscută în această opusă este pitorescul peisajului. Astfel, ~~viziunea idilică asupra naturii~~ imagini vizuale „De rămpăria cu un lac” și „Bomuri de recora”, conturează un cadru ferac, unde predomină armonia, iar natura contrabalansează influența umană. În plus, repetarea comparativă „câmpul fu loc îndrăgii lui lumină” accentuează atemporalitatea peisajului, acesta fiind neputincios de trecerea inexorabilă a timpului, sugerând, astfel, efemeritatea omului în raport cu natura.

-temă + 2 idei poetice

Temă opere este trecerea ireversibilă a timpului, asociată cu neputința destinului uman.

O primă imagine semnificativă temei este versul din incipitul operei, unde se prezintă „casa amintirii”, care simbolizează rememorarea nostalgică a trecutului. Aceasta dobândește semnificația unui spațiu mitic, deoarece este pătrunsă și reînviată de către nepot. Astfel, se remarcă repararea celor două planuri: trecut și prezent, prin surgerența timpului care este imposibil de perceput de ființa umană.

O altă imagine reprezentativă este cea a muzeului doctului care amăgește momentele întâlnirii cuplurilor de îndrăgostiți, introducând o notă gravă în tabloul idilic, și sugerează repetabilitatea existenței umane. Versul final „De murea sau de moarte, în turnul vechi din sud”.

122
este leitmotiv poeziei și accentuează trecerea efemeră a timpului, în fața
cărora sentimentele umane sunt fragile.

- analiza a două elemente de structură și de compoziție

Un prim element de compoziție îl constituie titlul prepozițional care
prezintă cadrul spațio-temporal (timp și spațiu mistice, nedefinit), prin
indicii de spațiu (adverbul de loc, în formă regională „aici”), de timp
(locuțiune adverbială de timp „pe vremuri”) și forma verbală, de perfect
simplu: „vorii”. „Aici” este elementul semantic definitiv în raport cu cel
liric, văzut din perspectiva timpului: „ieri” - „acum”.

Un alt element, este raportul compozițional, poezia conține 19 distihuri
și 1 monostih, fiind împărțite în 3 secvențe. Prima secvență ilustrează
înălțarea lumii, poezia debutând cu imaginea năsei lumii, părăsirea.
Bunicul este romantic și îi recită poezii bunicii poezii din lirica romantică.
Dintre toate, se remarcă prezența clopotului, fiind simbol al atemporalității
timpului. A doua secvență este o meditație asupra temei surorii ireversibile
a timpului „Pe staniile lucruri: vremea!”. Ultima secvență este prezentă
înălțarea prezentă, remarcă primei părți se repetându-se. Se construiesc
pe alături niște relații de opoziție: trecut/prezent, lumina ~~vie~~ vine în
lumina/înălțare în tranșă, bunicul recită din poezii romantici/înălțatul
citește din poezii simboliste. În plus, cadrul este acompaniat de sunetul
clopotului.